

Metafizikai láttelel

1982 JANUÁRJÁBÓL
S. B. ELMÚLÁSÁRÓL

„A szabadság tartalma intellektuálisan az igazság, és az igazság szabaddá teszi az embert. De éppen ezért az igazság a szabadság műve, a szabadság állandóan az igazságot szüli.

(Sören Kierkegard)

1.

*Nyolcvankettő lesz Mindörökké
Rozsdás csatornán hó zuhan
Akár szívekből ez a haza
ha fagy se fogja össze többé
gyökerek közül fű kirothad:
szilveszter őrjögő tavasza
suhintja szíven az álmodókat
aludjanak álomtalan*

*Álvadjon végre vérük röggé
melyet majd koporsóra vet
ki inkább ragadna követ
bezúzni azt az ablakot:
lezárt szemed lezárt szemed
s hinni mégiscsak ott lakott
ki csak addig létezhetett
míg meghalt önmaga helyett*

2.

*Mert más okért — legalább ősi
és szentesített megszokás
mert másokért — legalább hősi
és mentesítő kifogás:
az ember végül így talál is
nyugodalmat ha túl vitális
vagy kikutat egy kiutat:
családigát politikát
és olcsón vedelget piát
amíg a gyomra kilyukad
netán — sohajt is — tüdeje*

*Csakhogy a halál sem a régi
igen hatványozottan hitvány
értelmetlen értelmiségi:*

*még körbegyűl néhány tanítvány
megáldani a fiukat
a kéznek sincs már ereje*

3.

*A létbe még belefőtör:
síkságba olajfáklya-láng
amely sírodig elvezet
ahogyan eszméid iránt
a bordák közé tervezett
modernizált meszesgödör
a szív*

*múltja már nem hazánk:
a gumipitypang-ipari
kulák-szigeti béketáj-front
helyetted férgéken hízunk:
megannyi forradalmi fájront
és forradalmár a'Paris
ki büzlik bár az éj vak odva
mélyén nem vigasztalja vodka
de kéznél van a campari*

*Neked sikolt sztrádákon át
az autóroncs bádoghúsa
mögül imát hazát mamát
a marizsuzsák kórusa:
visszhangul ittmaradt néhány
tucát honfiú és -leány
ki mégis azoknak üvölt
hazúg ábécét hazúg kottát
akik csaknem analfabéták
mert nem kultúra s ráció —
vajúdta őket csak e föld*

4.

*Mondd hit és rezignáció
lovagja: milyen kergékór
hajszolja ezt a furcsa népet
hogy boldog békebelien
s hiába inti Kierkegard —
nem medítál hegelien:
előbb fabrikálja a széket
s nem fordítva miként gondolnád
aztán ráül és nem evégett
találja föl a szék fogalmát —
vagy csak sejti hogy rég kiveszne
ha népet pótolhatna — eszme*

5.

*Vagy hát: mit érne az egész
mi lenne velünk és veled:
ereket fölemészt a mész —
nem is lehetnél kövület
mit egy régész-automata
föltár megszámoz besorol
és csak sejti hogy valahol
megvan lelked lenyomata
melyet úgy őriz felszínén
ez az utolsó nagy vita
mint lényeit a miocén*

*Honnét s mifajta érzet
mely összetartja a meszet
mintha csak ennyi volna dolga:
hány negatív anyagú alga
és korallcsipke vagy fura
csigaház-architektúra
tanúsága amit a lét
szervetlensége tartogat:
figyeld Isten bűvös kezét
s benne a galaxisokat
köztük a mozgást és erőt
a mindenség érzetét
Lám csak a halál kényszerít
hogy elfogadd az egyszerűt
— végtelenséged tépve szét —
s törvénnyé tedd az emberit
a szervetlen fölött*

6.

*A semmi nincs nincs mindörökre:
ringhat vérrög az ér falán
míg azt álmodjuk menedékül
végül végül végül végül
hogy régi ágy ringat talán
s párolog létünk mint a bögre
ahogyan anyánk közelít
csöndjével egy madárnak
elébünk rakva reggelit
egy hajdani vasárnap
míg tudónkben a lázmeleg
emel nyirkos falat
és szobánkban a por lazán
a téli napfényben lebeg —*

*nyúlnánk a teáért holott
sejthető: az a kéz halott
lehull törik a porcelán*

7.

*Nem vesszük észre és kicsusszan
kezünkből múltunk lényege
csörömpölés lesz minden tettünk:
hogyha kocsmát és olyan asszonyt
olyan hazát és olyan eszmét
mely nélkül a daseinbe veszünk —
az itt létünk ké nem szerettünk —
csak himnuszol a hegedünk
csak a csillagunk jézusol
fölöttünk kik még lehetünk
ennenmagunkká valahol
az anyagban mely elfelejt
nehány millió milliárd évre
és megalkot ha újra sejt
magában: hangsort az ige*

8.

*Addig azonban szívből szívbe
sodródik sorsunk vérröge
ha tapadna is a reményre
mint méhfalra a petesejt
míg értelmére rátalál:
a lét a halál veteménye
csak hogy a nemlét nem halál*

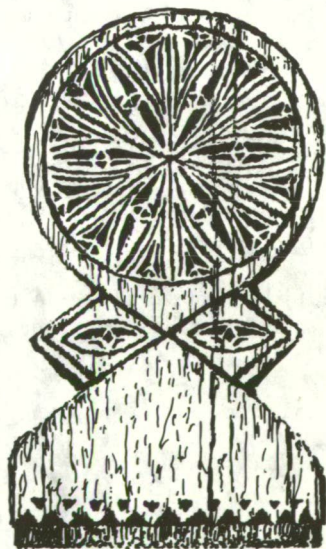
*Súgd meg mi az és úgy vigasztal
mint részegét fröccsenő pohár
narkóst Nirvána és spiont
magnóra rögzített haza
mely mindent dadogva kimond
s nem más mint sírok halmaza:
e koszorúval téli gazzal
birkózó szegedi temető —
foltostérképű kocsmasztal
hol a jelent még összetartja
borosüveg ha sorra jár
poharakat a fény körül
süvöltő angyal-alkonyunk*

9.

*Lelke csonkjáig ég a gyertya
míg újra magunkká fagyunk*

*jégcsapokba a fény sugar
valahol űrjön a Tisza:
vizek válnak éggé szelekké
és tudjuk: ráhull nemsokára
e fekete kompániára
a csontdermesztő január
patyolatfehér abrosza*

S nyolcvankettő lesz Mindörökké

HORNYÁK LÁSZLÓ RAJZA